

Utkast til

SANITÆRREGLEMENT

FOR

FOR ÅLESUND KOMMUNE

gjeldende fra

Forord

Hensikten med sanitærreglementet er å ivareta kommunens, samfunnets og den enkeltes interesser ved å stille krav til utførelse, drift og vedlikehold av sanitæranlegg. Reglementet inneholder bestemmelser som kommunen gir i egenskap av eier av hovednettet for vann og avløp. Reglementet er i prinsippet kommunens leveringsbetingelser, og blir derfor selve grunnlaget for avtaleforholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent. Reglementet omhandler kommunens og abonnentens plikter i avtaleforholdet, samt tekniske bestemmelser om utførelsen av vann- og avløpsinstallasjoner hos abonnenten.

Sanitærreglementet skal sikre at abonnentens egne ledninger og installasjoner blir utført på en betryggende måte med hensyn til ansvarsforhold, funksjonssikkerhet samt anleggs- og utstyrskvalitet. Reglementet gjelder både eksisterende og nye abonnenter.

Innholdsfortegnelse :

KAPITTEL 1.0 GENERELT	3
1.1 DEFINISJONER.	3
1.2 FORMÅL.	4
1.3 HJEMMEL.	4
1.4 VIRKEOMRÅDE.	4
1.5 PLIKT TIL Å OVERHOLDE REGLEMENTET.	4
1.6 OVERTREDELSE.	5
1.7 HÅNDHEVELSE	5
1.8 ENGANGSGEBYR FOR TILKNYTNING OG ÅRSGEBYRER.	5
1.9 REKLAMASJON, PRISAVSLAG OG ERSTATNING.	5
1.10 KLAGE	6
1.11 ENDRINGER OG UTFYLLENDE BESTEMMELSER.	6
1.12 DISPENSASJON.....	6
1.13 IKRAFTTTREDELSE.....	6
KAPITTEL 2.0 TILKNYTNING TIL KOMMUNENS VANN- OG AVLØPSNETT.....	6
2.1 SØKNAD OM SANITÆRABONNEMENT.	6
2.2 TINGLYSTE ERKLÆRINGER.....	7
2.3 GODKJENNING AV SØKNAD.	7
2.4 FERDIGMELDING	7
2.5 KONTROLL AV INSTALLASJONER	7
2.6 TILKNYTNING TIL HOVEDLEDNING.....	8
2.7 BESTILLING AV ARBEID PÅ HOVEDLEDNING.....	8
2.8 PRØVING.	8
2.9 MATERIALER OG UTSTYR FOR SANITÆRANLEGG.....	8
KAPITTEL 3.0 VILKÅR FOR Å VÆRE TILKNYTTET KOMMUNENS VANN- OG AVLØPSNETT	9
3.1 GENERELT	9
3.2 FORBRUK AV VANN	9
3.3 SIKRING AV VANNFORSYNING MOT FORURENSING.....	9
3.4 VANNTRYKK	10
3.5 VANNMÅLER	10
3.6 KONTROLL AV VANNKVALITET OG FORBRUK.....	10
3.7 AVLØPSVANNETS BESKAFFENHET VED INNSLIPP PÅ KOMMUNAL LEDNING .	10
3.8 UTSKILLERE OG RENSEANLEGG	11
3.9 BESKYTTELSE MOT INNTRENGNING AV HØYVANN M.M.....	11
3.10 UTBEDRING AV FEIL OG MANGLER.....	11
3.11 PRIVATE LEDNINGSANLEGG I KOMMUNAL VEG.....	12
3.12 TILKNYTNING VED OMLEGGING AV KOMMUNAL LEDNING	12
3.13 FJERNING AV TILKNYTNING	13
3.14 STENGING AV KOMMUNAL ELLER PRIVAT LEDNING	13
3.15 ANSVARSFORHOLD.....	13

Kapittel 1.0 Generelt

I tillegg til dette reglementet omfattes sanitæranlegg i Ålesund også av bestemmelsene i:

- **Plan- og bygningsloven (Pbl) av 1985 med endringer.**
Det er spesielt lovens §§ 65, 66 og 67 som kommer til anvendelse i forbindelse med krav om tilknytning av vann- og avløpsledninger ved oppføring av bygning. Relevante bestemmelser når det gjelder tiltak på eksisterende anlegg og ledninger finnes i lovens §§75, 87, 89 og 92 samt kapittel XVI – XIX.
 - **Forskrifter tilknyttet plan- og bygningsloven.**
Byggeforskriftenes kapittel om sanitæranlegg er basert på funksjonskrav og forutsetter utfyllende retningslinjer om tekniske løsninger og utførelsesmetoder som oppfyller nevnte krav. Godkjenning av foretak inngår også i forskriftene.
 - **Forurensingsforskriften tilknyttet Forurensingsloven.**
Det er spesielt forskriftens Del 4 om avløpsanlegg som er aktuelt.
 - **Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven).**
 - **Lov om mesterbrev i håndverk og annen næring.**
 - **Normalreglementets tekniske og administrative bestemmelser.**
Normalreglementets tekniske bestemmelser er utgitt av Kommunenes Sentralforbund, og gir anvisning på bestemte løsninger og utførelsesmetoder som tilfredsstillende bygger for funksjonskrav.
- Normalreglementets anvisninger er ikke til hinder for at andre løsninger kan komme til anvendelse. Slike løsninger skal godkjennes av VAR- virksomheten.
- **Tekniske løsninger i VA - miljø blad/ VA-norm.**
Adresse for VA – miljø blad er <http://www.rorsenter.no/VA-blad/> og <http://www.va-norm.no> for det som angår Ålesund kommune spesielt.
 - **Norsk Standard EN 1717**

1.1 Definisjoner.

- Sanitæranlegg omfatter private utvendige og innvendige vann- og avløpsanlegg.
- Utvendige sanitæranlegg omfatter alle sanitærinstallasjoner fra og med tilkoplingspunktet på kommunal ledning og fram til grunnmur.
- Innvendige sanitæranlegg omfatter alle sanitæranlegg i bygning.
- Stikkledning er en privat ledning som betjener en eller flere eiendommer
- Kommunal ledning er en ledning der eier- og driftsfunksjonen ivaretas av kommunen
- Eieren av et sanitæranlegg tilknyttet Ålesund kommunes ledningsnett er i dette reglementet benevnt som abonnenten.
- Ålesund kommune er i dette reglementet benevnt som kommunen

1.2 Formål.

Sanitærreglementet har til formål å sikre:

- en rettsmessig god og optimal forvaltning av offentlige og private sanitæranlegg
- etablering av kvalitetsmessig gode, driftssikre og økonomiske sanitæranlegg
- produksjon, transport og distribusjon av godkjent drikkevann
- at avløpsvann blir oppsamlet, borttransportert og behandlet på en hygienisk og miljømessig forsvarlig og godkjent måte
- at anleggsfunksjoner og -drift i alle deler er energiøkonomiske.

1.3 Hjemmel.

Bestemmelsene i sanitærreglementet er gitt i egenskap av kommunens eierrådighet over hovedledningsanleggene for vannforsyning og avløpshåndtering, og/ eller med hjemmel i ovennevnte lover, forskrifter og standarder.

1.4 Virkeområde.

Dette reglementet gjelder for eksisterende og nye sanitæranlegg som er tilknyttet/ skal tilknyttes kommunens vann- og avløpsledninger, direkte eller via private fellesledninger. Reglementet er også å betrakte som veiledende for private anlegg som senere vil kunne knytte seg til kommunal ledning.

Eiere av sanitæranlegg må for å oppnå eller opprettholde slik tilknytning godta de til enhver tid av bystyret fastsatte betingelser for tilknytning til kommunens vann- og avløpsledninger.

Disse betingelser er uten forbehold å anses som godtatt av vedkommende eier når tilknytning har funnet sted.

Bestemmelsene i reglementet er bindende for godkjente foretak som prosjekterer eller utfører arbeid på sanitæranlegg som er, eller som forutsettes tilknyttet kommunens vann- og/eller avløpsanlegg.

Spesielle anlegg som prosessanlegg, sprinkleranlegg, varmeanlegg og lignende, blir vurdert særskilt av kommunen.

Sanitæranlegget omfatter tilknytningsdelen, stikkledningene med tilhørende innretninger samt vann- og avløpsinstallasjonene i bygningene. Bestemmelsene omfatter også påslipp til kommunale overvannsledninger fra offentlig veg, plass eller lignende.

1.5 Plikt til å overholde reglementet.

Eiere av sanitæranlegg tilknyttet kommunalt ledningsnett (heretter kalt abonnenten), er ansvarlig for drift og vedlikehold slik at anlegget til enhver tid er i overensstemmelse med dette reglement, og at de til enhver tid gjeldende bestemmelser for drift og vedlikehold av anlegget blir fulgt.

Abonnenten er også ansvarlig for at hans husstand, leieboerer og andre som benytter hans anlegg, overholder bestemmelsene.

Huseier/tiltakshaver og/eller aktuelle godkjente foretak er ansvarlig for at de respektive private anlegg / installasjoner blir prosjektert og utført i samsvar med gjeldende lov- og regelverk.

1.6 Overtredelse.

Overtredelse av Sanitærreglementet med tilhørende regelverk, eller vedtak gitt i medhold av reglementet, kan medføre at VAR-virksomheten iverksetter sanksjoner overfor den som er ansvarlig.

Overtredelser fra abonnentens side kan føre til avstenging av vannforsyningen inntil forholdet er rettet, og/eller at VAR-virksomheten kan la arbeidet bli utført for eierens regning.

Ved overtredelse fra ansvarlig foretak sin side kan VAR-virksomheten unnlate å behandle søknader / meldinger fra foretaket.

Vedtak om sanksjoner skal varsles på forhånd med oppgitt frist for retting.

1.7 Håndhevelse

Reglementet håndheves av kommunens VAR-virksomhet.

1.8 Engangsgebyr for tilknytning og årsgebyrer.

I tillegg til sanitærreglementet gjelder forurensingsforskriftens Kap. 16 om "Kommunale vann- og avløpsgebyrer, som trer i kraft fra 01.01.2006.

Kommunens egen forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer, og årlig vedtatte gebyrregulativ gjelder også som vilkår for tilknytning.

1.9 Reklamasjon, prisavslag og erstatning.

Dersom det har oppstått mangel ved vannleveransen i forhold til det som fremgår av disse forskriftene eller i forhold til krav i Drikkevannsforskriften, kan abonnenten stille en reklamasjon til kommunen. Reklamasjonen bør sendes så raskt som mulig etter at mangelen er oppdaget. Kommunen vil da rette opp i forholdene så snart som mulig, avhengig av sakens karakter. Kommunen gir tilbakemelding til abonnenten senest innen 3 uker.

Dersom kommunen bekrefter at det har oppstått en mangel, kan forholdet i henhold til Kjøpsloven kreves utbedret. Dersom mangelen gjelder at vannforsyningen uteble i mer enn 8 timer, vil det automatisk bli gitt et prisavslag.. Prisavslaget blir trukket fra på neste faktura til abonnenten.

Krav om erstatning kan være aktuelt dersom det abonnenten påføres et økonomisk tap på grunn av feil med eller avbrudd i vannleveransen. For næringsdrivende som har inngått egen avtale med kommunen regulerer avtalen alle rettighetsspørsmål.

For å få avklart spørsmål om rettigheter vedrørende prisavslag og erstatning, kan forsikringsselskap, kommunen eller det lokale Forbrukerkontoret kontaktes.

1.10 Klage

Vedtak etter dette reglementet kan påklages til formannskapet som særskilt klagemnd. Klager behandles i samsvar med klagereglene i forvaltningsloven.

1.11 Endringer og utfyllende bestemmelser.

Formannskapet kan vedta endringer i administrative bestemmelser. Rådmannen eller den han gir delegert myndighet, kan vedta endringer i tekniske bestemmelser. Virksomhetsleder kan fastsette nærmere regler om skjemabruk, nødvendige bilag og hva som forøvrig trengs av opplysninger for kommunens saksbehandling.

1.12 Dispensasjon.

Når særlige grunner taler for det, kan rådmannen eller den han gir delegert myndighet dispensere bestemmelser i reglementet. Jfr. pkt. 1.6.

1.13 Ikrafttredelse.

Denne forskriften trer i kraft **xxxxxx**. Fra samme dag opphører tidligere sanitærreglement, vedtatt 01.06.1995.

Kapittel 2.0 Tilknytning til kommunens vann- og avløpsnett.

2.1 Søknad om sanitærabonnement.

Alt arbeid på sanitæranlegg skal omsøkes og utføres av godkjent foretak. Det samme gjelder større endringer under arbeidets gang. Det er det utførende foretak som skal sende inn søknad for rørleggerarbeidet.

Ved søknad skal det benyttes eget skjema og vedlegges de tegningsbilag som fremgår av skjemaet. Søknad om sanitærabonnement skal underskrives av utbygger og godkjent rørlegger. Mangelfulle søknader vil bli avvist og sendt tilbake til foretaket. Søknaden skal være godkjent før arbeidet settes i gang, med mindre kommunen tillater noe annet. Godkjenningen bortfaller dersom et arbeid ikke er påbegynt innen 3 år etter at godkjenning er gitt.

Dersom et rørleggerarbeide under utførelsen overdras til en annen ansvarshavende, skal den nye ansvarshavende sende ny søknad og melding om at arbeidet er overtatt.

Større prosjekter skal forhåndsanmeldes for prinsipiell godkjenning.

Foretak som skal utføre arbeid på det kommunale ledningsnettet skal ha tiltaksklasse 2 eller 3 innen lokal eller sentral godkjenning. Utførende rørlegger skal i tillegg ha gyldig ADK-serfikat. Der to eller flere foretak utfører søknadspliktig arbeid skal det

sendes inn separate søknader. Foretaket skal sørge for at det ved ferdigmelding blir innlevert et sett korrekte og ajourførte søknadsdokumenter for kommunal arkivoppbevaring så snart sanitæranlegget er ferdig.

Dersom det settes i gang arbeid på sanitæranlegg uten at søknad er godkjent, vil foretaket bli nektet å utføre arbeid som står i forbindelse med det kommunale ledningsnett, inntil slik godkjenning foreligger.

2.2 Tinglyste erklæringer.

Ved søknad om sanitærabonnement skal det vedlegges tinglyst erklæring

- når det er innhentet tillatelse til å legge og vedlikeholde ledninger, kummer m.v. på andres eiendom.
- når flere eiere av felles ledninger er solidarisk ansvarlig for at gjeldende bestemmelser vedrørende sanitærinstallasjoner blir fulgt.
- når eier eller andre har rett og plikt til nødvendig service av pumpeanlegg, maskinelt utstyr m.v.
- når nye abonnenter tilknyttes eksisterende, private fellesledninger og/eller det foretas vesentlige endringer av disse.

Også ellers kan det kreves fremlagt tinglyst erklæring når det er nødvendig for å sikre noens rett.

De tinglyste erklæringene skal i nødvendig utstrekning være påført at de ikke kan avlyses uten kommunens samtykke.

2.3 Godkjenning av søknad.

Kommunen behandler søknaden om sanitæranlegg og fastsetter de vilkår som knyttes til godkjenning av anlegget i hvert enkelt tilfelle. Når søknaden er behandlet og godkjent blir ett sett tegninger og skriv med godkjenningsvilkår sendt byggherre og utførende rørlegger.

Godkjent søknad innebærer ikke at et arbeid er godtatt i strid med gjeldende reglement, lov eller forskrifter, med mindre skriftlig dispensasjon er gitt.

2.4 Ferdigmelding

Når et anlegg er ferdigstilt skal ferdigmelding oppdaterte tegninger straks og uten ugrunnet opphold sendes til kommunen. Dersom ferdigmelding ikke foreligger senest ved brukstillatelse etter plan- og bygningslovens bestemmelser, kan utførende foretak miste retten til å utføre arbeid i tilknytning til kommunens vann- og avløpsnett.

2.5 Kontroll av installasjoner

Kommunen har rett til når som helst og uten forutgående varsel, å kontrollere så vel installasjoner under utførelse som eksisterende anlegg. Vedkommende som kontrollerer skal uten oppfordring legitimere seg. Kommunen overtar med sin kontroll ikke noe ansvar overfor abonnent, godkjent foretak eller tredjeperson.

Ved tilknytting til kommunens VA- ledningsnett skal rørlegger eller entreprenør varsle om kontroll av tilknytningen før grøft gjenkastes. I motsatt fall kan kommunen kreve at det skal oppgraves for kontroll.

Foretaket skal også varsle kommunen for kontroll når der er installert oljeutskillere, slamavskillere, fettutskillere etc.

2.6 Tilknytning til hovedledning.

Tilknytning til kommunens VA-system skal være i samsvar med det kommunen bestemmer. Til offentlige spillvannsledninger skal det bare føres spillvann (kloakk), mens overvann og drensvann skal føres til overvannsledninger. Kommunen kan i spesielle tilfeller dispensere fra dette.

Kommunale avløpsledninger som fører både spillvann og overvann skal ikke tilføres tak- og overflatevann uten etter spesiell tillatelse fra kommunen. Ved omlegging av stikkledning for avløp f.eks. i forbindelse med utkopling av septiktank e.l., kan kommunen kreve at abonnenten opparbeider separatsystem (overvann og spillvann i hver sin avløpsledning).

Det er ikke tillatt å føre avfall fra kjøkkenavfallskvern inn på kommunale avløpsledninger.

Alle PE-slanger som legges utvendig som vannledning skal utstyres med søketråd. Alle utvendige slanger og vannledninger i plast og trykkrør skal også utstyres med søketråd/merkebånd.

2.7 Bestilling av arbeid på hovedledning.

Bestilling av arbeid på hovedledning som skal utføres av kommunen må være mottatt innen 3-tre døgn før arbeidet skal utføres.

2.8 Prøving.

Kommunen kan forlange at vann- og avløpsanlegg skal trykk- og funksjonsprøves før de tas i bruk eller overdekkes. Prøver og undersøkelser skal skje uten omkostninger for kommunen. Godkjente foretak skal fremlegge protokoll over prøvinger som er utført.

2.9 Materialer og utstyr for sanitæranlegg.

Alle materialer og alt utstyr som benyttes i sanitærinstallasjoner og anlegg skal tilfredsstille funksjonskrav i henhold til plan- og bygningsloven. Utstyr godkjent av NBI Produktsertifisering og/eller NS-merket utstyr tilfredsstiller disse kravene.

Kommunen kan på selvstendig grunnlag for hvert enkelt byggeprosjekt avgjøre om produkter og materiell tilfredsstiller funksjonskravene. I særlige tilfeller kan kommunen kreve annen godkjenning eller avvise materiell med NBI- eller NS-godkjenning.

Kapittel 3.0 Vilkår for å være tilknyttet kommunens vann- og avløpsnett

3.1 Generelt

Abonnenten (eier av sanitæranlegg) har ansvar for drift og vedlikehold av eget ledningsanlegg (sanitæranlegg).

Anlegget skal til enhver tid tilfredsstillende gjeldende funksjonskrav.

3.2 Forbruk av vann

Abonnenten forplikter seg til ikke å sløse med vann, som for eksempel å la lekkasjer stå ureparert eller la kraner stå åpne.

Under vannmangel, eller andre omstendigheter som er utenfor VAR-virksomhetens kontroll, kan VAR-virksomheten gjennomføre innskrenkning av vanntilførselen til hele kommunen, deler av den eller til spesielle formål uten at det gir abonnenten krav på reduksjon i vanngjeldet.

Dette gjelder restriksjoner for hagevanning, bilvask og lignende.

Ved unormalt store eller støtvis vannuttak/avløpsutslipp må spesiell tillatelse fra VAR-virksomheten foreligge.

Det tillates ikke å ta ut vann for gatespyling e.l. fra kummer/hydranter på kommunal ledning uten VAR-virksomhetens samtykke. Ved eventuelt uttak fra kommunal eller privat kum, kan det bli forlangt vannmåler.

Likeledes må VAR-virksomhetens samtykke innhentes ved midlertidige behov for vannuttak og/eller avløpsmottak i forbindelse med arrangementer og lignende.

Uten VAR-virksomhetens samtykke må det ikke tas vann fra en annen eiendom eller tilføres avløp ut over det godkjente abonnement.

3.3 Sikring av vannforsyning mot forurensing

Vanninstallasjoner skal utføres slik at tilbakesuging eller inntrenging av urene væsker, stoffer eller gasser ikke kan finne sted.

Tilbakestrømningssikring kreves i henhold til VA/Miljø-blad 61 UTV Beskyttelse mot forurensing av drikkevann ved tilbakestrømning i vannledninger.

VAR-virksomheten kan forlange montert tilbakeslagssikring der hvor det vurderes som nødvendig.

Dersom eiendommer har eller har hatt annen vannforsyning enn den kommunale, skal dette anlegget være fysisk atskilt fra sanitæranlegg tilknyttet kommunal vannforsyning.

Før vanninstallasjon tas i bruk må den renses og om nødvendig desinfiseres i samsvar med VAR-virksomhetens krav (jfr. Sanitærreglement del 2).

3.4 Vanntrykk

Ved mindre trykk enn 2,5 bar etter innvendig hovedstengeventil, skal trykkøkingsanlegg vurderes. Etablering av trykkøkingsanlegg skal godkjennes av VAR-virksomheten og bekostes av abonnent/utbygger.

Ved trykk over 6 bar etter innvendig hovedstengeventil, skal abonnenten montere trykkreduksjonsventil.

3.5 Vannmåler

Både kommunen og den enkelte gebyrpliktige kan kreve installert vannmåler. For krav til etablering av vannmåler, [se norm for vannmåler](#).

For nærmere informasjon henvises til kommunens forskrift for vann og avløpsgebyrer, og VAR-virksomhetens norm for vannmålerinstallasjoner.

3.6 Kontroll av vannkvalitet og forbruk

VAR-virksomheten skal gjennomføre rutinemessig overvåking og kontroll av vannkvalitet i samsvar med drikkevannsforskriften.

VAR-virksomheten har rett til, når som helst, å ta ut vannprøve fra privat ledning for kontroll av vannkvalitet. Vannforbruket kan kontrolleres ved inspeksjon eller ved montering av vannmåler.

3.7 Avløpsvannets beskaffenhet ved innslipp på kommunal ledning

Til kommunale spillvannsledninger skal det normalt bare føres spillvann. Overvann og drensvann skal normalt håndteres lokalt, eventuelt føres til overvannsledninger.

Det kan stilles krav til avløpsvannets beskaffenhet av hensyn til helse, miljø og sikkerhet, samt av hensyn til driften av ledningsnett, pumpestasjoner, renseanlegg, m.v. VAR-virksomheten kan lage utfyllende bestemmelser.

I områder hvor det ennå ikke er ført fram to hovedledninger, kan VAR-virksomheten gi tillatelse til å føre overvann inn på en kommunal fellesledning for spillvann og overvann dersom denne har tilstrekkelig dimensjon. Overvannet skal i så fall føres fram i egen ledning. Tillatelsen er bare midlertidig og opphører så snart det er lagt fram separatsystem i området.

Overvann skal alltid ledes til kommunalt ledningsnett via sandfangskum.

Til avløpsledninger må det ikke føres væske eller stoffer som kan være miljø- og/eller helseskadelige, eller som kan medføre brann eller eksplosjonsfare.

Det skal heller ikke tilføres væsker eller stoffer som kan stivne, avleires eller som på annen måte kan være skadelig eller driftsforstyrrende.

Det samme gjelder væsker med høyere temperatur enn 50 grader C, sure og alkaliske bad, samt spillvann med pH-verdi under 6,0 eller over 9,5 regnet som

momentanverdier. Industribedrifter må føre betryggende kontroll med at utslipp som skader ledningsnettene ikke forekommer.

VAR-virksomheten kan pålegge eier å undersøke spillvannets fysikalske og kjemiske egenskaper ved godkjent laboratorium, og kan i den utstrekning det finnes påkrevd av hensyn til kontrollen, pålegge eier å anlegge ekstra inspeksjonskummer på sine stikkledninger

Ved uhell eller ukontrollert innslipp til kommunens avløpsledninger som ikke er i samsvar med gjeldende bestemmelser, skal VAR-virksomheten varsles umiddelbart.

VAR-virksomheten kan kreve påslippstillatelse for spesielt forurenset avløpsvann.

Oppmaling av avfallsprodukter, for eksempel med avfallskvern eller lignende, tillates ikke tilført avløpssystemet.

Ved ulovlig innslipp kan kommunen pålegge abonnenten å stoppe innslipet.

3.8 Utskillere og renseanlegg

Bygging, drift og vedlikehold av utskillere for olje, fett og slam, renseanlegg, m.v., som skal installeres i tilknytning til sanitæranlegg, skal godkjennes av VAR-virksomheten. Videre må anlegg for destruksjon, behandling eller nøytralisering av gasser, væsker eller stoffer være godkjent på forhånd.

Ved utslipp av fettholdig avløpsvann fra matproduksjon/matservering i næringsvirksomhet, skal fettavskiller monteres. For krav til fettavskiller, se [norm for fettavskiller](#).

Installasjon, vedlikehold, tømning, rapportering og tilsyn må utføres i samsvar med gjeldende regelverk og særskilt avtale med VAR-virksomheten.

Dersom privat renseanlegg ikke drives tilfredsstillende, kan kommunen overta driften for abonnentens regning, jfr. forurensningslovens § 24.

Eier plikter å fjerne privat renseanlegg/slamavskiller og føre avløpet direkte til kommunal anlegg når VAR-virksomheten krever det. Kostnaden dekkes i sin helhet av abonnenten.

3.9 Beskyttelse mot inntrengning av høyvann m.m.

Som høyvannslukker godkjennes tettsluttende stengeinnretning som betjenes for hånd, eventuelt i forbindelse med tilbakeslagsventil. Vannstand i kummer og tanker og vannlås i utstyr må ikke ligge lavere enn kote 2,00 for gravitasjonsanlegg.

3.10 Utbedring av feil og mangler

VAR-virksomheten kan gi pålegg om utbedring av anlegg som er i strid med sanitærreglementet. Dette inkluderer eldre sanitæranlegg som ikke er tett og ikke har tilstrekkelig kapasitet.

Dersom det viser seg at en større strekning ikke tilfredsstillende gjeldende krav, kan VAR-virksomheten etter en faglig vurdering, gi pålegg om at hele anlegget skiftes ut. Klageadgang se pkt. 1.7.

Dersom slikt pålegg ikke etterkommes kan VAR-virksomheten få arbeidet utført for abonnentens regning. Abonnementen skal varsles skriftlig før tiltaket utføres.

Tiltak som ikke kan utsettes, kan gjennomføres uten foregående varsling. Dette for å hindre eventuell skade på eiendom eller tredjepart.

Gjelder pålegget utbedring av privat vannledning, kan VAR-virksomheten stipulere uttaket (vannforbruk og lekkasje) og legge det til grunn for gebyrberegning (jfr. kommunens forskrift for vann- og avløpsgebyr pkt 9.3).

VAR-virksomheten kan stenge vannforsyningen til eiendommen inntil forholdet er rettet. Vanntank vil bli utplassert.

Ved utbedring av kommunale vann- eller avløpsledninger, kan VAR-virksomheten kreve at eiere av tilknyttede private ledninger foretar tilsvarende utbedring.

3.11 Private ledningsanlegg i kommunal veg.

Når en gate eller veg skal opparbeides, utbedres eller fornyes med fast dekke, kan VAR-virksomheten kreve at sanitæranlegg blir kontrollert samtidig, og eventuelt blir reparert eller skiftet ut.

VAR-virksomheten avgjør om det skal foretas reparasjoner eller utskiftning. Etter utbedring kan kommunen fastsette et tidligste tidspunkt før gaten/vegen tillates oppgravd for å reparere eller skifte ut privat anlegg.

Der hvor VAR-virksomheten finner det formålstjenlig av hensyn til anleggsarbeidets fremdrift eller andre forhold, kan etaten utføre arbeidet selv. Eier av sanitæranlegget skal varsles hvis mulig. Kostnadene med reparasjon eller utskiftning av sanitæranlegg bæres i sin helhet av abonnenten.

Alt arbeid i offentlig veg skal være godkjent av vegmyndighet (jfr. Regler for graving i offentlig veg- og gategrunn). Dispensasjon vedr. grunne ledninger i offentlig veg, må spesielt avklares med vegetaten.

3.12 Tilknytning ved omlegging av kommunal ledning

Når kommunal ledning blir lagt om, skal eksisterende private ledninger tilkoples den nye ledningen.

Berørte eiere skal skriftlig gjøres kjent med endringer av tilknytningspunkt.

De nye stikkledninger/fellesledninger blir abonnentens eiendom, som også er ansvarlig for drift og vedlikehold.

3.13 Fjerning av tilknytning

Ved riving av bygninger eller andre forhold som medfører fjerning/flytting av tilknytning til kommunal ledning, skal stikkledning for vann og avløp plugges ved tilknytningspunkt på hovedledningen. Dette gjelder også midlertidig tilknytninger.

Plugging av tilknytninger skal meldes til VAR-virksomheten (rørleggermelding)

Ledninger som er tilknyttet privat fellesledninger skal plugges ved tilknytningspunktet til disse.

VAR-virksomheten kan foreta oppgraving og plugging for eierens regning hvis pålegg om plugging ikke blir etterkommet. Abonnementen skal varsles skriftlig før tiltaket utføres.

Dersom VAR-virksomheten i helt spesielle tilfeller tillater at plugging utsettes til et senere tidspunkt, kan kommunen kreve garanti for oppfyllelse av abonnentens forpliktelser.

3.14 Stenging av kommunal eller privat ledning

Stenging av kommunal ledning for å utføre arbeid på privat ledning kan bare iverksettes av VAR-virksomheten og til de tider som bestemmes. Kostnadene belastes foretaket som bestiller tjenesten.

Ønsker et foretak på vegne av en abonnent å få utført slik stenging til andre tider, må foretaket/abonnenten betale de ekstra utgifter dette medfører.

Utførende foretak som bestiller stenging, er pliktig til å varsle alle berørte abonnenter. VAR-virksomheten informerer om tilknyttede abonnenter så langt en har kjennskap til dette.

Brudd på varslingsplikt kan utløse sanksjoner etter sanitærreglementet.

Når en brann eller akutt arbeid på ledningsnett gjør det nødvendig, kan VAR-virksomheten stenge både kommunal og privat vannledning uten forutgående varsel.

Abonnenter som er særlig avhengig av ubrutt vannforsyning / utslipp må selv gjennomføre tiltak som sikrer dette. Tiltakene skal være godkjent av VAR-virksomheten.

3.15 Ansvarsforhold

Generelt

VAR-virksomheten har ansvar for bygging, forvaltning, drift og vedlikehold, samt nødvendig fornyelse av kommunale ledninger for vann og avløp.

Abonnementen har tilsvarende ansvar for private ledningsanlegg og installasjoner.

Dersom flere eiendommer har felles tilknytning til kommunens ledning, er hver eier solidarisk ansvarlig for hele den fellesledningen som eiendommen er tilknyttet, med mindre annen ansvarsfordeling er avtalt.

På samme måte er hver eier solidarisk ansvarlig for drift vedlikehold og fornying av installasjoner som er felles for flere eiendommer.

VAR-virksomhetens erstatningsansvar.

VAR-virksomheten har i utgangspunktet erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsrettslige regler.

En er likevel ikke erstatningsansvarlig for:

- a) Skader som følge av stenging av vanntilførsel der varslingsplikten er overholdt, se pkt. 3.14.
- b) Skader som følge av øyeblikkelig stenging av vanntilførselen ved ledningsbrudd/lekkasje eller andre uforutsette hendelser.
- c) Skader som følge av uforutsette svingninger i vanntrykket ved f.eks. svikt i pumper, reduksjonsventiler og lignende.
- d) Skader som følge av avvik i vannkvaliteten, f. eks. misfarget vann, når avviket skyldes varslet arbeid på kommunens vannledninger.
- e) at private rør/sanitærinstallasjoner under arbeidet på kommunens ledninger forurenses eller stoppes til av rust, slam eller andre stoffer.
- f) Frostskader på stikkledninger som følge av driftsstans på kommunens ledninger.
- g) Tilbakeslag fra kommunens avløpsledninger og /eller ved inntrenging av høyvann for bebyggelse som ligger under kote 2,00.
- h) Skader i kjeller/lagerlokaler eller boligareal etter oversvømmelse som skyldes ledningsbrudd, tilbakeslag fra avløpsledning eller kapasitetsproblemer når skadetilfellene omfatter :
 - innredning til rom for varig opphold (boligformål) som mangler nødvendig godkjenning av bygningsmyndighetene.
 - gjenstander som pga. sin verdi eller andre forhold er uvanlig eller uaktsomt å oppbevare på slike steder.
 - varer som er lagret under lagringshøyde 100 mm over gulv
- i) Skader på eiendom som følge av ekstraordinær nedbør, høyvann i fjord, høy vannstand i elv eller bekk og lignende. Det gjelder uansett om vannet trenger inn gjennom avløpsledninger, gulv/vegger eller på annen måte.
- j) Skade som skyldes tilbakeslag fra avløpsledning når kjellergulv og/eller vannstand i laveste monterte vannlås ligger mindre enn 900 mm høyere enn innvendig topp hovedledning i stikkrennens tilknytningspunkt på hovedledning.

Den samme ansvarsbegrensningen gjelder for tilbakeslag fra kommunalt avløpsanlegg dersom det privat avløpsanlegget ikke er i samsvar med gjeldene sanitærreglement.

Abonnentens erstatningsansvar.

Abonnenten har erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsrettslige regler, og kan således bli ansvarlig for skader forårsaket av eget sanitæranlegg.

Abonnent er erstatningsansvarlig for skade på kommunalt / privat ledningsnett / installasjoner som følge av overtredelse på gjeldene sanitærreglement. Det samme gjelder for merkostnader som er påført VA-etaten eller 3.mann ved brudd på gjeldene sanitærreglement.